

ne pokaže Loti, nego da pošlje svojo ljubico in otroka, češ da je snaha, v Rim k Roki in da dobi s časom priliko, da oropa starega moža njegovega premoženja. Loti pa ima v vsakem oziru močnega, nesebičnega prijatelja v atletu Ursu, ki nastopa v varietetu ko rokoborec in igra vsak večer po 1 igro tudi s 14 letnim Lotijinim dečkom. Ursus opazi, da je pismo prišlo, ga deloma čita, toda Petersen ga pri tem zasači. Iz pisma je samo zvedel, da je Lotin oče v Rimu. Sluti, kaj namerava Petersen, in pregovori Loti in dečka, da odpotujeta v Rim. Ali zločinski Petersen prepreči to potovanje; dečka da odpeljati in spraviti v zapuščeno klet, zvestega pametnega psa Lotinega vrže pa v vodo. Ali pes se reši iz vode in deček uide iz kleti; Ursus in Loti po psu zopet najdeta dečka. Iznova se hočeta Ursus in Loti z dečkom napotiti v Rim, ali Petersenovi pomočniki delajo razne ovire. Med tem je sprejel stari Roka Petersenovo ljubico kot snaho in njenega otroka kot vnuka. Petersenu poroča ta, kaj se dogaja v hiši. Sklene, da napade starca in mu uropla denar. Ursus pride s spremstvom v Rim, ali Petersenovi pomagači ga z zvijačo spravijo v skrito ječo in zvežejo tam z vrvmi. Močnemu Ursu se posreči pa tudi tokrat, da vse tri osvobodi, pes, ki so ga vzeli pomagači s seboj v Rokovo vilo, pride k skrivališču in pelje nazadnje oproščence v Rokovo vilo, iz ktere je bil pobegnil. V vilo pridejo z dvema stražnikoma, ki sta se jim med potom pridružila, ravno v trenutku, ko je bil Roka v najhujši zadregi in so roparji hoteli uteči. Ursus se nad vsemi maščuje in Roka more objeti pravo snaho in svojega vnuka. Tudi Ursus sme upati na boljšo bodočnost.

Per pedes apostolorum — per currum protestantium. Apostoli so prehodili velik del sveta — peš. Zato še danes pravimo „per pedes apostolorum“ (po apostolskih nogah), če hočemo reči, da smo napravili potovanje peš. Današnji nasledniki apostolske skromnosti raje opravljajo svoja majhna pota v kočijah in, če nimajo svoje dovolj elegantne, si jo izposodijo pri nemškem protestantu!

Potrpljenja je konec. Dne 18. maja 1920 je poročal graški Morgenblatt, da so se posvetovali v Gradcu iz Jugoslavije ubegli renegati, kako oškodovati našo državo ter doseči pripojitev južne Štajerske k Nemški Avstriji. Mi smo takrat velevali mir, ker boče sicer prišlo zlo na naše sodržavljane druge narodnosti. To ni zaleglo. Zopet je bilo zborovanje omenjenih sovražnih nemškutarskih ubežnikov. Sklenili so, da se obrnejo na zvezo narodov, ter zahtevajo plebiscit za južno Štajersko. Mi bi se tega plebiscita nikakor ne bali. Smatramo pa zborovanje in sklepe omenjenih za nesramna izzivanja. Dostojen odgovor podamo. V nedeljo zvečer se je vršilo tukaj zborovanje Jugoslovanske matice, na katerem so se storili primerni sklepi. Pušice, naperjene od naših sovražnikov na dobrobit naše države, morajo pasti na njihove nemškutarske in nemške sobrate in bodo ev. porušili te, svojega doma pa si ne damo nikakor rušiti. Za to jamčimo.

Občni zbor čitalnice. V četrtek dne 6. januarja se je vršil občni zbor Čitalnice. Bil je izvanredno dobro obiskan. Vladalo je naj-sijajnejše razpoloženje. V stvarnih debatah smo se posvetovali v najboljšem soglasju glede rešitve aktualnih vprašanj. Vse je vodila misel, kako složno graditi. Razdiralci in kritikastri so izostali. Izvolil se je odbor, ki mu načeluje prof. dr. Komljanec. Obstoji prilično do polovice iz mladih, šele v Ptuj došlih gospodov. Vsled navdušenega razpoloženja so se časopisi licitirali do 2/3 naročilne cene in nekateri celo višje nego znaša naročnina. Ker so sedanji prostori Narodnega doma za sedanje potrebe premajhni, se je razpravljalo tudi o načinu povečanja tistih. Prevladalo je mnenje, da je za sedaj potreba povečati prostore potom adaptacij, jednakočasno pa vzame novi odbor vprašanje nove moderne stavbe resne v pretres ter začne zbirati na vse mogoče načine zanj. K temu pripomnimo, da bo novo stavbo čez

par let z ozirom na naše splošne potrebe morda rada ustvarila podjetnost kakega denarnega zavoda, ali privatnika, ki bo iskal dobiček. Kaj ko bi se za sedanje cene prodalo sedanje poslopje Narodnega doma, neobhodno potrebni lokali bi se obdržali v najemu, denar bi se naložil in bi se ob močno padlih cenah zidalo? Vsa ta vprašanja bo imel rešiti novi obzor. Jugoslovane brez razlike politične pripadnosti pozivljamo, da vstopijo kot člani v Čitalnico!

Vsi na koncert glasbene šole! Dne 11. januarja t. l. ob 8. uri zvečer priredi v mestnem gledališču učiteljsko Glasbene matice koncert z obširnim in zanimivim programom. Na mnogobrojno svidenje!

Na naslov zdravstvene oblasti v Ptuj. Negigijenične razmere pri državni bolnišnici oziroma hiralnici so take, da bi delale sramoto vaški občini, kaj še le mestni. Iz greznice imenovanih zavodov teče vedno gnojica v obcestni jarek, ki nima odtoka in stoji tam pol leta ter okužuje vso okolico s smradom in kalmi raznih bolezni. Greznico izpraznijo ob vsakem dnevnem času in vozijo gnojico v sodih, ki ne drže dobro in tako gnoje ceste. Na zadnje izpraznitve sode v neposredni bližini hiš in to tudi ob najhujši vročini, da morajo prebivalci vdihovati okuženi zrak. Te razmere so neznosne, zato naj zdravstvena oblast poskrbi, da se nedodatki odpravijo.

Ptujsko olupševalno društvo, kje si? Tako človek vzklikne, ko gre okoli stolpa mestne cerkve in vidi, da gotovim ljudem tisti prostor služi za odlaganje smeti. Bojda bodo zdaj nosili odpadke in smeti na hodnik pred magistrat, morda se potem lahko zgane.

Dečje stanice (otroški vrtec) poduk se prične šele 10. januarja. Vodstvo.

Za „Jugoslovansko matico.“ Na „Martinov večer“, ki ga je priredilo dne 13. novembra pevsko društvo „Zarja“ v Narodnem domu, se je nabralo v protest rapalski pogodbi 538 K. Dne 18. dec. je znesla zbirka na „kolinah“, ki jih je priredilo ptujsko učiteljsvo K 245-14. Na Štefanovo pa je nabral g. ravnatelj Kveder v veseli družbi pri Bračiču 201 K. Ob priliki praznovanja gđ. Lozinšek se je nabralo 100 K. Nadalje je daroval g. Rud. Ilievš-k, davč. uprav. pri Sv. Vidu 100 K, g. Čuš Martin, veleposestnik v Mezgovcih pa 20 K. Darovalcem pristrčna hvala, vsem drugim pa v obilo posnemanje v novem letu!

„Pripravljalni odbor za dobavo elektrike s sedežem v Ptuj“ naznanja, da se bo vršil v prvi polovici meseca januarja sestanek interesentov za Ptujski okraj. Kakor je razvidno iz zadnjic objavljenega zapisnika v Varaždinski seji, se nabaja važna gospodarska akcija v odločilnem položaju. Dognati je treba, ali bo mogel Ptujski okraj z mestno občino v Ptuj izpolniti pogoje, katere stavi elektrarna Fala za izvršitev projekta. Mestna občina Ptuj in Ptujski okraj morata prevzeti jamstvo za dvainpol milijona kron delniške glavnice. Posamezni posestniki, obrtniki in drugi interesi bi morali javiti, da prispevajo za vsako priklopljeno svetilko 1000 K in za vsako konjsko silo 2000 K. K sestanku so povabljeni strokovnjaki in se bomo javno razgovorili, ali nam je mogoče prevzeti zahtevane prispevke. Imamo prepričanje, da je naše občinstvo pripravljeno tudi za velike žrtve, samo da se uresniči v gospodarskem oziru tako koristni načrti.

Središče. Vzgoja na krščansko katoliški podlagi mora res imeti pri naših klerikalnih pravila posebnega sistema, katera so se pojavila na prireditvi 2. januarja „Slov. katoliškega izobraževalnega društva v Središču“, pri gosp. K. in na prireditvi zaposlenih rediteljev, namreč da dobi pri nepravilni zasedbi sedežev pravico tisti, katere „pol vure“ prej pride in si poljubno vsede celo na „dva sedeža.“ Nazadnje bi imel še čast opravičiti se pri taki gospodi, da sme biti v zadnji, namesto v sprednjih vrstah, kar bržkone zahteva vzgoja na taki podlagi. Toda Vi gospodje bi si potem lahko šteli v čast, ako bi imeli v Vaši podlagi vsaj 10% galantnosti, da bi zadovoljili tudi obiskovalce, ne pa samo Vašo blagajno. V tem oziru prizadeti.

Strnišče. 26. p. m. se je vršil tu ruski pevski večer, kakršnega Strnišče pač še ni doživelo. Uprizorila ga je skupina nameščenecv krimske in moški zbor donsko-kazaške kadetne šole, ki bivajo začasno v našem taborišču, torej pravi Rusi, ki so pač najbolj v stanu izraziti duševno vsebino ruske nacionalne glasbe. Bil je čisto ruski pevski večer in prav je bilo. Krimci so seznanili občinstvo z globokomiselnimi, otožnimi napevi Velikorusov in z živo razigranimi, na srbske melodije spominjajočimi pesmimi Rusinov. Peli so s sigurno priciznostjo in slogu odgovarjajoče. Le kompizicija Krylov-a basni „Strekoza i muravej“ (Kačji pastir in mravlja) se nam zdi nekoliko ponesrečena; ali pa je morda komponist vedel, da kačji pastir kljub pesniku ne poje. Ruske in rusinske pesmi so se pele v pestri mnogoličnosti in zato je bil pregled posebnosti vsake skupine otežkočen. V bodoče bi bilo dobro oboje ločiti. Donski sinovi so peli pesem o svoji reki in narodne napeve tako naravno, kakor zmorejto le inteligentni domačini. Nedogledna step z vsemi svojimi čari, kazaško življenje z vso zvestobo in vsemi nevarnostmi, vsa strastvenost njih narave se je zrcalila v teh kozaških pesmih. Občinstva je bilo mnogo; bilo je pevcem nad vse hvalježno; zato je pričakovati, da bodo naši dragi ruski gostje pri nameravanem nastopu v Ptuj v prvem tednu januarja našli pristrčen sprejem in razprodane prostore.

Železniška zveza s Prekmurjem. Edina železnica iz Slovenije v Prekmurje pelje čez Čakovec v Dolnjo Lendavo. Do Čakovca gre Južna železnica, od Čakovca do Lendave pa državna, ki je podrejena ravnateljstvu državnih železnic v Zagrebu. To ravnateljstvo se trudi z vso bistroumnostjo, da onemogoči zvezo Slovenije s Prekmurjem. Vlak Južne železnice pride v Čakovec ob 12. uri 24 min. Vlak državne železnice pa se odpelje iz Čakovca 5 min. pred 11. uro, pride v Lendavo dredi 12. uro in čaka tam skoro 3 ure na povratek. Južna železnica se mora ozirati na zvezo na Pragerskem, njen vlak more prej priti v Čakovec. Toda vlak državne železnice bi lahko počakal v Čakovcu in bi še imel dovolj časa, da prevozi progo Čakovec-Dolnja Lendava (23 km) tja in nazaj v istem času kakor vlak Južne železnice progo Čakovec-Koteriba (30 km). Tako bi imelo Prekmurje vsaj enkrat na dan v obeh smereh neposredno zvezo s Slovenijo. Po leti je bila zveza v smeri v Prekmurje, ni pa bilo zveze nazaj, ker je Lendavski vlak prišel prepozno v Čakovec. Proti temu se je potujoče občinstvo pritoževalo. Zagrebško ravnateljstvo državnih železnic je potem napravilo vozni red, da je zveza v smeri iz Prekmurja, ni pa v nasprotni smeri, dasiravno bi se dalo oboje spojiti, kakor smo prej dokazali. Ali se gg. pri ravnateljstvu v Zagrebu norčujejo iz potujočega občinstva?

Politične vesti.

Boji za Reko končani. Ko je Italija pokazala resno voljo, da noče več podpirati pustolovca D'Annunzia, mu ni preostalo drugo, nego da je z ogorčenim srcem zapustil kraj svojih pustolovščin. 29. decembra je izročil oblast nad mestom in luko civilni reški vladi. Ta je stopila v pogajanja z regularnimi italijanskimi četami in se zavezala, da izpolni pogoje rapalske pogodbe.

Finančni minister Stojanović je umrl v ponedeljek v jutro po kratki bolezni. Sredi dela ga je pobrala nemila smrt, 53 let stara. Bil je mož dela, eden onih redkih politikov, ki jim je več za stvar samo in splošnost, kakor za osebe in za stranko. Bil je eden najspodobnejših politikov in državnikov svobodne Srbije, odličan član Demokratske stranke.

Železničarska stavka v Avstriji. Radi neugodnega gmotnega položaja so začeli železničarji na Dunaju stavkati. Zahtevajo mesečno plačo najmanj 5000 K in letni nabavni dodatek 6000 K. Stavka se širi po vsej

progi Južne železnice in ogroža aprovizacijo Dunaja. Neljuba je stavka tudi za potnike, ako s kake postaje železničarji nočejo dalje voziti. Ponekod so potniki z revolverji prisilili železničarje, da so jih pripeljali vsaj v bližnje večje mesto.

Odstop avstrijske vlade. Ker avstrijska vlada ne dobi iz inozemstva potrebnega kredita, prehrana doma pa je obupna, hoče odstopiti, da bi drugi možje poskusili rešiti propadajočo Avstrijo.

Književnost.

Knjige Družbe sv. Mohorja za l. 1920. Za l. 1920 je izdala družba troje knjige, koledar za leto 1921, V boj za krščanske resnice in čednosti in Kako si ohranimo ljubo zdravje. Čtivo, ki ga nudi družba svojim društvenikom, je precej skromno. Ena knjiga nam razlaga krščanske resnice, kakoršne poznamo že iz katekizma in se razlagajo po nedeljah v cerkvah. Druga nam govori, kako si ohranimo ljubo zdravje. Je to zadnji snopič obširnejšega dela; razpravlja o spanju, obleki, kužnih in spolnih boleznih ter o negovanju lica, rok, zob in ust, oči in ušes. Govori še o vzrokih in preprečevanju nekaterih drugih bolezenskih skupin. Ljudje naj bi s pridom čitali to knjigo in se obvarovali marsikake bolezni. V koledarju nam Ksaver Meško slikovito opisuje, kako je moral bežati s Koroškega, kako hudo se godi našim rojakom na Koroškem pod zdivjano nemško besnostjo. Manjša članka govorita o St. Šrabcu in odkritju njegovega spomenika. Poseben članek je posvečen orlovskemu taboru v Mariboru. Tudi Mohorjevo družbo je zadela neka kriza. Ne samo, da se je morala preseliti iz Celovca v Prevalje, še hujše je, da pada število njenih udov, za l. 1920 jih ima 43.608, za 16.069 manj nego l. 1919 in 46.904 manj nego l. 1918. Odbor išče vzrokov in jih hoče najti v previsoki naročnini pa v lanskim zakasnelosti. Bo pa menda še neki drugi vzrok: vsebina Mohorjevih knjig. Ljudje bi radi poleg verske vsebine tudi kaj drugačnega duševnega razvedrila. Vsebine bi morala biti čim bolj raznovrstna, da zadovolji tudi ude, ki ne žele le molitvenikov. Družbena pristranost se kaže n. pr., da se obširno opisuje orlovski tabor v Mariboru, o regentovem prihodu v Slovenijo pa čitamo le nekaj vrstic. Sokolski zlet v Mariboru, ki je bil tudi nekaj veličastnega, se seveda ne omeni niti z besedico. Naše ljudstvo, vsaj duševno bolj razviti krogi, želi tudi nekaj več kulturne nepristranosti.

Razno.

Meja med Sv. Duhom in Muro. Na zadev-

no vprašanje razmejitvene komisije glede meje med Sv. Duhom in Muro je sklenila pariška konferenca veleposlanikov: Kot izhodišče za ureditev meje med Sv. Duhom in Muro ima služiti križišče razvodja med Dravo in Sakovo, z administrativnimi mejami med okraji Maribor in Lipnica, 200 in vzhodno od cerkve Sv. Duha. Nadalje je pariška konferenca odredila, da se smejo na administrativni meji med Sv. Duhom in Muro izvršiti po potrebi malenkostne izpremembe. Na podlagi tega sklepa so bila 28. decembra med avstrijsko in jugoslovansko delegacijo pogajanja, ki so izvzemši majhen del dovedla do sporazuma. Natančno se bo določilo po zemljeknjižnih podatkih.

Pred mariborsko poroto so bili obsojeni mesarski vajenci „Prve jugoslov. tvernice za milo“ Ubeleis, Črnko in Marat na eno ozir. 2 leti težke ječe, ker so z oddajo loja s ponarejenimi listki tvrdko oškodovali za 170.000K. — Na smrt je bila obsojena Ana Trančar iz Št. Ilja, ki je pred meseci umorila svojega moža.

Aretiranega Radičevega agenta Marčenka, pri katerem so našli važne dokumente, zlasti korespondenco med Radičem in znanim frankovskim veleizdajnikom Gagliardijem (Radič se imenuje „šef v Hrvatski“, Gagliardi pa „zagranični šef“) so poslali v Beograd.

Sanatorij v Mariboru. Zdravstveni odsek za Slovenijo in Istro v Ljubljani je v zmislu sklepa zdravstvenega sveta za Slovenijo in Istro dovolil kirurgu dr. Mirku Černiču in ginekologu dr. Benjaminu Ipavicu otvoritev sanatorija v Mariboru v hiši Maistrova ulica šte. 19. Ta sanatorij bo na razpolago mariborskim zdravnikom, ki žele zdraviti svoje pacijente v sanatoriju. Sanatorij bo moderno opremljen in bo zadostoval vsem potrebam moderne medicine. S tem prevažnim korakom (n. pr. v Ljubljani so 3, v malem Celovcu sta 2 sanatorija) je zdravstveni odsek zadostil nujni želji in potrebi prebivalstva, razentega pa razbremenil vedno prenapolnjeno mariborsko bolnico.

Maribor. Policija je dne 1. januarja zjutraj zasedla lokale tajništva komunistične železničarske organizacije v delavnicah južne železnice, arhive zaplenila in prostore zapečatila.

Redni občni zbor

za pretečeno leto 1920 sklicuje načelstvo

Tvorne čevlarske zadruga v Ptuj

za dan 24. januarja 1921 v zadrugno delavnico, Na Skritem št. 1, ob 9. uri predpoldan, s sledečim dnevnim redom:

1. Prečitanje zapisnika.
2. Potrdilo računskega sklepa za leto 1920.
3. Razpolaganje z dobičkom.
4. Izprememba pravil.
5. Nastavljenje uradništva in vstop in izstop članov.
6. Volitev zadrugnega odbora in nadzorovalnega sveta.
7. Predlogi.

Vsi člani se vabijo k točnemu obisku. Načelstvo.

A I 172/20

Prostovoljna dražba.

Gostilna in trgovina,

znana pod imenom „pri Huterju“ v Stojncih pri Ptuj, se bode prodala na prostovoljni javni dražbi v nedeljo, dne 23. januarja 1921 ob 9. uri na licu mesta v Stojncih št. 100. Izklicna cena K 50.000.— oziroma K 303.— Tudi se bodo prodajale različne premičnine, katere se bodo izklicale po cenilni vrednosti. Dražbeni pogoji so na vpogled pri kr. notarju Francetu Strafella v Ptuj, med uradnimi urami.

Okrajno sodišče v Ptuj oddl. I,
dne 3. januarja 1921.

Kovaški učenec

pošten in priden se sprejme pri g. Janezu Spolenaku, kovaški mojster na Bregu pri Ptuj.

KOTLE

za žganje kuhati in perilo

od 30 do 500 litrov se izdelujejo pri tvrdki Horvat in Peške, Ptuj, Vošnjakova ulica št. 11.

Naznanilo.

Podpisani naznanja cenj. obč. v Ptuj in okolici, da od sedaj naprej izdeluje gornje izdelke in gamaše in se priporoča za obilen obisk. S spoštovanjem

F. Krois, čevlj. mojster,

v PTUJU, Cankarjeva ul. 12.

Stavbinska družba Treo & drugi
se priporoča.

Prva jugoslov. tovarna za usnje in čevlje na Bregu pri Ptuj

kupuje svinjske kože

po najvišjih cenah. Sprejmejo se v tovarni na Bregu, pri usnjariju g. Francu Potočniku, Minoritski trg šte. 3 in v trgovini Josipa Piricha, Hrvatski trg.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Ptuj.

Delniška glavnica in rezerve okroglo 95.000.000.—

CENTRALA V LJUBLJANI.

Prometno mesto državne razredne loterije.

PODRUŽNICE v Splitu, Celovcu, Sarajevu, Gorici, Celju, Mariboru in v Borovljah.

Obreštuje vloge na knjižice in na tekoči račun s 3½% brez odpovedi, proti 3 mesečni odpovedi s 3¾% čistih.

Daje trgovske in aprovizijske kredite. ∴ Izvršuje vse bančne transakcije. ∴